

СПЕЦИФІКА ВИСВІТЛЕННЯ ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ В ПОЛТАВСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

У період воєнного стану висвітлення дитячої проблематики, зокрема шкільного життя, вимагає майстерності від журналіста. Дотримання професійних стандартів та журналістської етики надзвичайно важливе для збереження честі та гідності вразливої категорії населення, тому аналіз публікацій полтавських онлайн-медіа допоможе зрозуміти стан місцевого медіаполя.

Ключові слова: полтавські онлайн-медіа, професійні стандарти, журналістська етика, дитяча проблематика.

Після пандемії COVID-19 тема освіти зазнала значної трансформації. Висвітлення дитячої проблематики стало особливо актуальним у період воєнного стану. Від початку повномасштабного вторгнення звичайна вибірка тем змінилася, а дотримання професійних стандартів і журналістської етики стало надзвичайно важливим для збереження честі та гідності вразливої категорії населення.

Чільне місце у нашому дослідженні відводиться аналізу публікацій, що стосуються висвітлення шкільного життя у провідних полтавських онлайн-медіа. У своїй розвідці ми послуговувалися працями авторитетних науковців, моніторингами медійних інституцій та організацій, а також нормативно-правовою базою України. Зокрема, значну увагу ми звернули на матеріали Інституту масової інформації та Закон України «Про медіа».

У Законі України «Про медіа» зазначається, що онлайн-медіа можуть поширювати інформацію, передбачену частиною першою цієї статті, за умови забезпечення належного попередження про потенційну шкідливість такої інформації для дітей [1].

Тематика шкільного життя потребує особливої уваги, оскільки саме ця тема повинна бути висвітлена з особливою обережністю та увагою до деталей.

Аналізуючи полтавські онлайн-медіа, ми виокремили три видання, які найбільш активно продукують матеріали про освіту та все, що з нею пов'язано. До такої вибірки ми віднесли «Полтавську Хвилю», «ЗМІСТ», «0532.ua – сайт міста Полтави».

Ці медіа позиціонують себе як соціально активні та відповідальні платформи, які поширюють важливий контент.

Провівши аналіз вищезазначених видань, ми змогли виокремити важливі аспекти представлення освіти та шкільних питань у місцевих ЗМІ:

- навчальний процес та канікули;

- дозвілля (культурно-масова, спортивна та інша активність);
- надзвичайні та екстрені ситуації (обстріли, відключення світла, мінування шкіл та ін.).

Зробивши детальний моніторинг та аналіз усіх публікацій на відповідну тему, ми створили вибірку з п'яти публікацій, які були опубліковані у 2024 р. в кожному виданні. Ми більш детально дослідили дотримання професійних стандартів:

- баланс думок;
- достовірність;
- точність;
- повнота;
- оперативність;
- відокремлення фактів від коментарів.

Аналіз дотримання принципів журналістської етики був зосереджений на тому, чи не порушують публікації свободи та права дітей та чи не принижує написане їх гідність.

Ми дійшли таких висновків:

Полтавські онлайн-ЗМІ віддають перевагу двом жанрам. Більшість проаналізованих матеріалів були написані у жанрі замітки, рідше – репортажів з ілюстративним (фото, відео) матеріалом.

Жодна з проаналізованих публікацій не містила порушень професійних стандартів – точності, достовірності, повноти.

Публікації подавалися об'єктивно та збалансовано. Залежно від жанру матеріали подавалися відносно оперативно. Жоден матеріал не принижував гідності та свободи дітей і підлітків. Також можемо акцентувати на тому, що вибірка тем на шкільну проблематику час від часу змінюється. Це зумовлено актуальними подіями. До прикладу, після масованого обстрілу по енергетичній системі України 22 березня у порядку денному вищезазначених видань з'явилася тема роботи закладів освіти в умовах відключення світла. До цієї теми полтавські ЗМІ зверталися востаннє взимку 2023 р.

Час від часу можна побачити публікацію на тему епідемситуації та карантину. Полтавські ЗМІ активно продукували такі матеріали у лютому-березні 2024 р.

Чільне місце продовжують займати питання безпеки, зокрема публікації, що стосуються наявності бомбосховищ і укриттів у школах та інших типах освітніх закладів.

Провівши детальний аналіз, можемо дійти висновку, що полтавські онлайн-медіа намагаються працювати з дотриманням журналістських стандартів та принципів професійної етики. Тема шкільної освіти залишається актуальною, тому вона з'являється на сторінках видань та потрапляє до порядку денного.

Список літератури

1. Про медіа: Закон України від 11.02.2024 р. № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 09.04.2024).
2. Професійні журналістські стандарти: інформаційна довідка. *ІМІ*. URL: <https://imi.org.ua/advice/profesijni-zhurnalistiski-standarty-normatyvna-dovidka-i31933> (дата звернення: 09.04.2024).
3. Новини Полтави – останні події в Полтаві і області сьогодні. *Полтавська хвиля. Новини Полтави – останні події в Полтаві і області сьогодні*. URL: <https://poltavawave.com.ua/> (дата звернення: 09.04.2024).
4. ЗМІСТ. Зміни створюєш ти! URL: <https://zmist.pl.ua/> (дата звернення: 09.04.2024).
5. 0532.ua – Сайт міста Полтави. URL: <https://www.0532.ua/> (дата звернення: 09.04.2024).